

LUONNOS
16.1.2024

**Pohjois-Pohjanmaan
alueellinen
opiskeluhuollon
suunnitelma**

Sisältö

- 1. Johdanto
 - 2. Opiskeluhuollon kokonaisuus
 - 3. Hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien yhteistyö
 - 4. Opiskeluhoitopalvelujen kokonaistarve ja voimavarat
 - 5. Opiskeluhuollon toteuttaminen ja seuranta
- Yhteenveto

1. Johdanto

Hyvinvointialueella tulee olla valtuustokausittainen alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhoitopalvelujen järjestämiseksi. Suunnitelma hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa ja se on tarkistettava tarvittaessa. Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma perustuu 13 §:ssä tarkoitettuihin hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmiin ja sen tulee sisältää:

- 1) opiskeluhoitopalvelujen alueellisen toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet;
- 2) suunnitelma hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä opiskeluhoillon kokonaisuuden toteuttamiseksi;
- 3) hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmista ilmenneet arviot opiskeluhoitopalvelujen kokonaistarpeesta ja muut mahdollisesti tarvittavat toimenpiteet;
- 4) suunnitelma opiskeluhoitopalvelujen voimavarojen kohdentamisesta;
- 5) toimenpiteet alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.

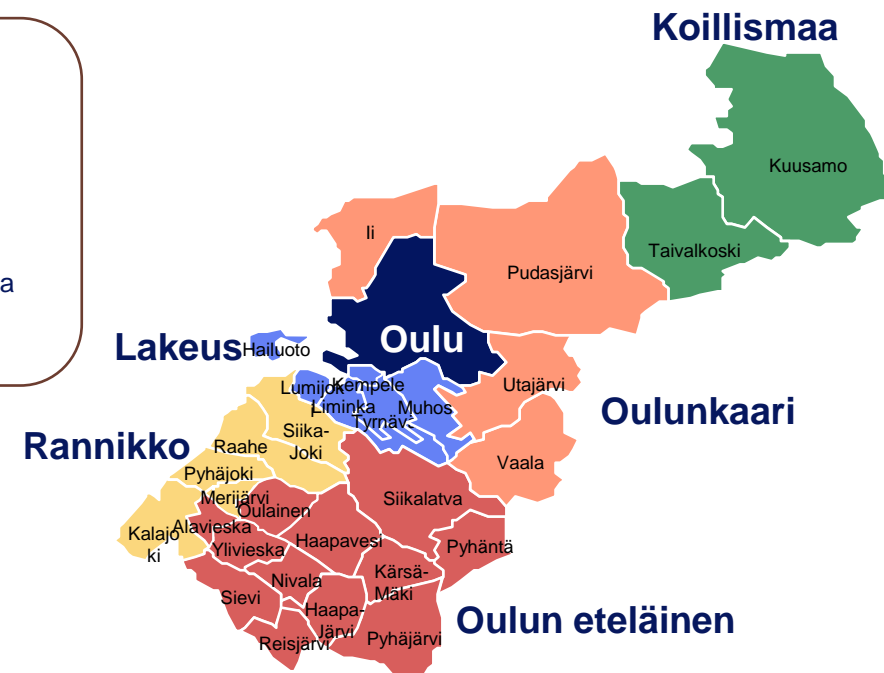
Alueellisessa opiskeluhoitosuunnitelmassa on huomioitava opiskelijoiden kielellisten oikeuksien toteutuminen opiskeluhoitopalveluissa.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Hyvinvointialueella on kuusi toiminnallista palvelualueita:

Koillismaa, Oulunkaari, Lakeus, Oulu, Rannikko ja Eteläinen.

Alueet on kuvattu oikealla olevassa kartassa kuudella värillä.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma on laadittu seuraavien tietojen pohjalta:

- 1) Opiskeluhoillon alueellisen yhteistyöryhmän kokoukset
- 2) Aluevaltuutetuille osoitetun kyselyn vastaukset 9.-27.10.2023
- 3) Yhteistyöryhmän jäsenten edustamille tahoille 29.5.–11.6.2023 osoitetun kyselyn vastaukset
- 4) Sivistystoimenjohtajien verkostolle ja opiskeluhoillon yhteistyötahoille 6.–20.9.2023 osoitetun kyselyn vastaukset
- 5) Opiskeluhoillon strategiaseminaarin työpajatyöskentelystä 30.08.2023 saadut tiedot alueellisista tarpeista ja yhteistyötoiveista
- 6) Yhteistyöryhmän jäsenten edustamille tahoille ja opiskeluhoillon vastuuyksiköille järjestetyn luonnoksen kommenttikierroksen vastaukset

Suunnitelma perustuu koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmiin. Suunnitelman laatimisessa on käytetty perustana lainsäädäntöä, hyvinvointialuestrategiaa, alueellista hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa sekä alueellista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.

2. Opiskeluhoollon kokonaisuus

Opiskeluhoolto on kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävää työtä, jolla edistetään, pidetään yllä ja luodaan edellytyksiä oppilaan ja opiskelijan hyvälle oppimiselle, psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille.

Opiskeluhoollon palveluja toteutetaan esi-, perus- ja toisen asteen oppilaitosten opiskelijoille, heidän huoltajilleen sekä oppilaitosyhteisöille matalan kynnyksen lähipalveluina.

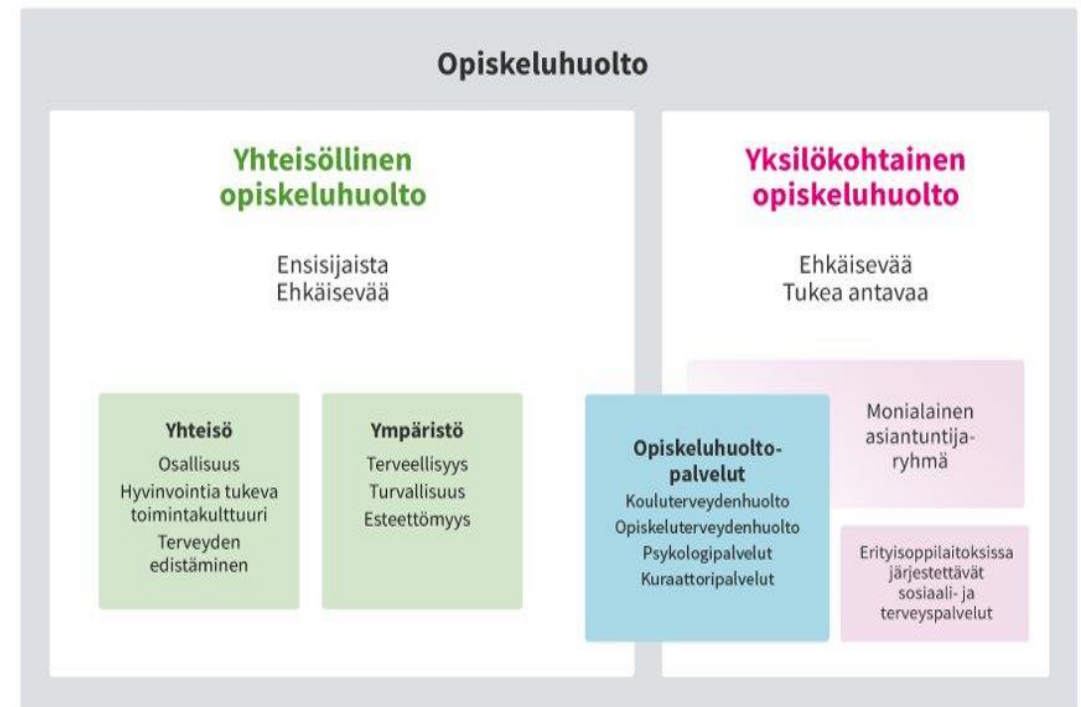
Ensisijaista on ennaltaehkäisevä, koko oppilaitosyhteisöä tukeva **yhteisöllinen opiskeluhoolto**.

- Tavoitteena on edistää opiskeluyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, terveellisyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto edistää opiskelijoiden terveyttä, hyvinvointia, oppimista ja osallisuutta sekä pyrkii ennaltaehkäisemään ongelmien syntymistä.

- Tavoitteena on tunnistaa tuen tarve mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja tarjota tuki oikea-aikaisesti.
- Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäisille opiskelijoille annettavia koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhoolltoa.

Opiskeluhoolltoa toteutetaan opetustoimen sekä hyvinvointialueen monialaisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.

<https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/opiskeluhoolto>

2.1. Opiskeluhoiltoa ohjaavat tavoitteet ja periaatteet

Opiskeluhoiltoa toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien kanssa.

Opiskeluhoiltoa ja sen toimintaa ohjaavat tavoitteet ja periaatteet perustuvat hyvinvointialueen strategiaan, järjestämissuunnitelmaan, kuntastrategioihin, hyvinvointisuunnitelmiin sekä opiskeluhoiltoa säätelevään ja ohjaavaan lainsäädäntöön.

Oppilas- ja opiskelijahuillon tarkoitus on:

- 1) edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta sekä ehkäistä ongelmien syntymistä
- 2) edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä
- 3) turvata varhainen tuki sitä tarvitseville
- 4) turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoiltopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu
- 5) vahvistaa opiskeluhoillon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolakia sovelletaan:

- 1) esi-, perus- ja lisäopetuksen oppilaisiin
- 2) lukiossa ja ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa opiskeleviin opiskelijoihin (myös oppisopimusopiskelijoihin)
- 3) ammattitutkintokoulutuksessa opiskeleviin oppivelvollisiin
- 4) maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaisiin
- 5) aikuislukion opiskelijoihin, jotka opiskelevat perusopetuksen oppimäärää
- 6) lukio-opintoja aikuisten opetussuunnitelman mukaisesti opiskeleviin oppivelvollisiin
- 7) tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijoihin (TUVA)
- 8) työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen (Telma) opiskelijoihin
- 9) kansanopistojen oppivelvollisiin opiskelijoihin (myös aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksessa olevat oppivelvolliset)

3. Hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien yhteistyö

3.1. Opiskeluhuollossa tehtävä yhteistyö ja vastuut

Kunnan tai opetuksen järjestäjän tehtävä	Yhdyspinnalla tehtävä yhteistyö	Hyvinvointialueen tehtävä
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatiminen	Yhteistyö suunnitelmien laadinnassa	Alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatiminen
Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatiminen	Yhteistyö toimivan ja yhtenäisen kokonaisuuden luomiseksi	Alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman laatiminen
Opiskeluhuollon kokonaisuuden suunnitelmallinen toteuttaminen	Monialaisen opiskeluhoitoryhmän yhteistyö (opetuksen järjestäjä johtaa)	Asukkaiden elinolojen, hyvinvoinnin ja terveyden seuraaminen
Kuntalaisten elinolojen, hyvinvoinnin ja terveyden seuraaminen	Yhteisöllisen opiskeluhuollon järjestäminen	Alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän järjestäminen
Monialaisen opiskeluhuollon ohjausryhmän asettaminen	Monialainen yksilökohtainen asiantuntijaryhmäyhteistyö	Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon järjestäminen
Yhteisöllisen opiskeluhuollon koordinointi (ensisijainen vastuu)	Yhteisövaikuttavuusmallin mukainen työskentely	Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestäminen
Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 10 §:ssä tarkoitetut koulutuksen järjestäjän järjestämät sosiaali- ja terveysterveyst. palvelut.	Opiskeluhuollosta tiedottaminen	Terveydenhuollon ja sosiaalihuollon asiakaskirjarekisterin ylläpito
Opiskeluhoitokertomuksen rekisterin ylläpito		
Tilojen järjestäminen (koulujen välittömässä yhteydessä)		

3.2. Opiskeluhuollon lakisääteiset yhteistyöryhmät

1. Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä (OphL 14 a §, ThL 15 a §)

- Hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien yhteistyöelin

2. Koulutuksen järjestäjän monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä (OphL 14 §)

- Opiskeluhuollon yleinen suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja arviointi koulutuksen järjestäjäkohtaisesti

3. Oppilaitoskohtainen monialainen opiskeluhooltoryhmä (OphL 14 §)

- Opiskeluhuollon yleinen suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja arviointi oppilaitoskohtaisesti

4. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tapauskohtaisesti koottava monialainen asiantuntijaryhmä (OphL 14 §)

- Oppilasta tai opiskelijaa tai tietty oppilasryhmää koskeva tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhuollon palveluihin liittyvä ryhmä

Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä

Hyvinvointialueen on yhdessä alueensa kuntien kanssa muodostettava alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä.

Jos hyvinvointialueella on kunnan lisäksi muita koulutuksen järjestäjiä, heidän tulee olla edustettuina yhteistyöryhmässä.

Yhteistyöryhmässä tulee olla alaikäisten vanhempien tai huoltajien sekä opiskelijoiden edustajia, opiskeluhuollon työntekijöiden edustajia sekä tarvittaessa muita yhteistyötahoja.

Yhteistyöryhmä toimii hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien yhteistyöelimenä. Sen tehtävänä on:

- 1) valmistella alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma hyvinvointialueen aluevaltuustolle
- 2) seurata alueellisen opiskeluhooltosuunnitelman toteutumista sekä opiskeluhoaltopalvelujen, koulutuksen järjestäjien, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä muiden tarvittavien palvelujen yhteistyön toteutumista
- 3) käsitellä hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien välisiä opiskeluhuollon yhteistyökysymyksiä
- 4) huolehtia muista sille erikseen annettavista tehtävistä.

Pohjois-Pohjanmaan alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä

(aluehallitus 15.11.2022 §355/2022, hyvinvointialuejohtaja 16.10.2023 §79/2023)

Kunnallisten perusopetuksen järjestäjät:

Koillismaa: Anne Koski-Heikkinen (Kuusamo), varajäsen Pekka Turpeinen (Taivalkoski)

Oulunkaari: Tuomo Lukkari (Ii), varajäsen Sari Poropudas (Pudasjärvi)

Oulun eteläinen: Tuulia Säkkinen (Alavieska), varajäsen Jouni Tilli (Pyhäjärvi)

Lakeus: Päivi Mäki (Liminka), varajäsen Juha Valta (Muhos)

Oulu: Tuula Takalo, varajäsen Susanna Hellsten

Rannikko: Anne-Maria Tokola (Raahe), varajäsen Jarmo Ketonen (Pyhäjoki)

Koulutuskuntayhtymät: Jarmo Paloniemi (OSAO) ja Jaana Ritola (Brahe), varajäsenet Raija

Näppä (OSAO) ja Matti Väänänen (JEDU)

Yksityiset: Tuula Jylänki (Opao) ja Niko Rantanen (Kkro), varajäsenet Pirjo Humalainen

(Haapop) ja Eeva-Liisa Heikkilä (Sdo)

Valtio: Johanna Pulkkinen (Valteri) ja Pasi Hieta (OY), varajäsenet Jaakko Viitasaari (Valteri) ja

Teemu Heikkinen (VKK)

Vanhempain yhdistys: Anne Haimakainen, varajäsen Tarja Tikkanen

Nuorisovaltuuston edustus: Inga Koskenniemi, varajäsen Eemil Pohjola

Henkilöstön edustus:

Jyty: Jaana Säkkinen, Heli Haapaniemi

Super: Anne-Mari Koski, Mervi Lesonen

Tehy: Heini Alpua

Opiskeluhuollosta vastaavat viranhaltijat: vastuualuepäälliköt Emma Heikura, Riitta Ruottinen,

Heidi Laitila ja Ritva Hantula

Opiskeluhuollon alueellista yhteistyöryhmää johtaa perhe- ja sosiaalipalvelut, Oys psykiatria - toimialueen toimialuejohtaja, varapuheenjohtajana kokouksen valitsema jäsen ja sihteerinä kokouksen nimeämä henkilö.

Lisäksi kokouksiin voidaan tarvittaessa kutsua viranhaltijoita ja asiantuntijoita.

4. Opiskeluhoitopalveluiden kokonaistarve ja voimavarat

4.1. Palvelutarpeisiin liittyvät huolenaiheet

Lapsiperheiden ja alle 12-vuotiaiden lasten hyvinvointi	13 – 18- vuotiaiden nuorten hyvinvointi	Työikäisten ja nuorten aikuisten hyvinvointi
<p>Turvallisten aikuisten puute</p> <p>Lasten yksinäisyyden lisääntyminen</p> <p>Koulusta aiheutava stressi</p> <p>Vanhempien väsymys</p> <p>Lapsiperheiden vähäiset tukiverkostot</p> <p>Taloushuolet</p> <p>Lasten mielenterveysongelmien lisääntyminen</p> <p>Lasten turvattomuus</p> <p>Väkivaltaisen käytöksen lisääntyminen</p> <p>Perushyvinvointitaitojen puuttuminen</p> <p>Liiallinen digilaitteiden käyttäminen</p> <p>Lähde: Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus 2023</p>	<p>Turvallisten aikuisten puute</p> <p>Vuorovaikutusongelmat vanhempien kanssa</p> <p>Yksinäisyyden lisääntyminen</p> <p>Joukkoon kuulumattomuuden tunne</p> <p>Vaikeuksia oppimistaidoissa</p> <p>Koulu-uupumisen lisääntyminen</p> <p>Mielenterveysongelmien kasvu</p> <p>Fyysisen, henkisen ja seksuaalisen väkivallan kokemukset</p> <p>Taloushuolet</p> <p>Perushyvinvointitaitojen puuttuminen</p> <p>Päihteiden käyttö</p> <p>Liiallinen digilaitteiden käyttö</p>	<p>Yksinäisyys</p> <p>Syrjäytyminen</p> <p>Taloushuolet</p> <p>Nuorten aikuisten väkivallan lisääntyminen</p> <p>Harrastusten puute</p> <p>Päihteiden käyttö</p> <p>Liiallinen digilaitteiden käyttö</p> <p>Perushyvinvointitaitojen puuttuminen</p>

4.2. Opiskeluhooltoon liittyvät alueelliset ilmiöt ja huomiot sekä voimavarojen suuntaamisen tarpeet

Oulunkaari, Koillismaa, Lakeus	Oulu	Oulun eteläinen, Rannikko
<p>Ilmiöt: Pienten lasten aggressiivinen käytös</p> <p>Ilkivalta</p> <p>Neuropsykiatriset häiriöt</p> <p>Mielenterveyden haasteet</p> <p>Tunnetaitoasiat</p> <p>Vanhemmuuden haasteet</p> <p>Koulupoissaolot ja koulun käymättömyys</p> <p>Päihteiden käyttö</p> <p>Keskittymisvaikeudet</p> <p>Digilaitteiden liiallinen käyttö</p> <p>Liikkumattomuus</p> <p>Pitkät etäisyydet palveluihin</p> <p>Voimavarojen suuntaamisen tarve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ennaltaehkäisy ja varhaisen tuen tarpeen tunnistaminen • Yhteisöllisen opiskeluhoillon vahvistaminen • Hyvinvointiosaamisen vahvistaminen • Tunne- ja turvataitokasvatus 	<p>Ilmiöt:</p> <p>Mielenterveyden haasteet</p> <p>Päihteiden käyttö</p> <p>Väkivalta ja myönteinen asenne sitä kohtaan</p> <p>Vanhemmuuden haasteet</p> <p>Eriarvoistuminen ja ongelmien kasaantuminen</p> <p>Puutteet hyvinvoinnin perustaidoissa</p> <p>Maahanmuuttajaopiskelijoiden tuen tarve</p> <p>Voimavarojen suuntaamisen tarve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ennaltaehkäisevä työ • Kodin ja koulun yhteistyön vahvistaminen • Tunne- ja turvataitojen sekä mielenterveyden vahvistaminen • Pysyvien perustuen rakenteiden vahvistaminen • Yhteisöllisen opiskeluhoillon yhdenmukaiset rakenteet ja tasalaatuisuus 	<p>Ilmiöt:</p> <p>Mielenterveyden haasteet</p> <p>Pienten lasten käyttäytymisen haasteet</p> <p>Vanhemmuuden haasteet</p> <p>Monipalveluita tarvitsevien lasten ja nuorten määrä</p> <p>Poissaolot ja koulua käymättömyys</p> <p>Voimavarojen suuntaamisen tarve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ennaltaehkäisevä työ • Kodin ja koulun yhteistyön vahvistaminen • Tunne- ja turvataitojen sekä mielenterveyden vahvistaminen • Pysyvien perustuen rakenteiden vahvistaminen • Yhteisöllisen opiskeluhoillon yhdenmukaiset rakenteet ja tasalaatuisuus

4.3. Yhteistyötarpeiden painopisteet vuosille 2023-2025

Koillismaa, Oulunkaari, Lakeus	Oulu	Oulun eteläinen ja Rannikko
<p>Monialaisen yhteistyön vahvistaminen yksilökohtaisessa ja yhteisöllisessä opiskeluhollossa ja johtamisen tasolla.</p> <p>Yhteisten käytäntöjen luominen (hoitoketjut ja tukipolut)</p> <p>Yhteistyö yli koulu- ja kuntarajojen</p> <p>Tiedotukseen ja tiedonkulkuun panostaminen</p> <p>Lakisääteisten palvelujen toteutuminen ja henkilöstön vaihtuvuuden väheneminen</p>	<p>Monialaisen yhteistyön vahvistaminen.</p> <p>Jo olemassa olevien yhteistyömallien ja -käytäntöjen hyödyntäminen.</p> <p>Tiedottamiseen panostaminen</p> <p>Henkilöstömitoitusten toteutuminen ja opiskeluhollossa henkilöstön vaihtuvuuden vähentäminen</p>	<p>Jo olemassa olevien hyvien yhteistyörakenteiden ja -käytäntöjen säilyttäminen ja monialaisen työskentelyn jatkaminen.</p> <p>Uusien yhteistyörakenteiden luominen alueille opiskeluhollossa kysymyksiin</p> <p>Tiedonkulun ja tiedottamisen parantaminen</p> <p>Alueen toimintamallien yhdenmukaistaminen</p> <p>Henkilöstömitoitusten toteutuminen ja henkilöstön vaihtuvuuden vähentyminen</p>

4.4. Opiskeluhoitopalvelujen henkilöstö ja mitoitukset

Ammattinimike	Mitoitus 2004	Mitoitus 2006	Mitoitus 2023
Koulukuraattori	Ei mitoitusta	Ei mitoitusta	670 oppilasta (lakisääteinen)
Koulupsykologi	Ei mitoitusta	Ei mitoitusta	780 oppilasta (lakisääteinen)
Kouluterveydenhoitaja	600 oppilasta (THL:n suositus, ei lakisääteinen)	600 oppilasta (THL:n suositus, ei lakisääteinen)	460 oppilasta (THL:n suositus, ei lakisääteinen)
Koululääkäri	2100 oppilasta (THL:n suositus, ei lakisääteinen)	2100 oppilasta (THL:n suositus, ei lakisääteinen)	2100 oppilasta (THL:n suositus, ei lakisääteinen)
Opiskeluterveydenhoitaja	Ei mitoitusta	600-800 (THL:n suositus, ei lakisääteinen)	570 (2.aste), 1200 (korkea-aste) (THL:n suositus, ei lakisääteinen)
Opiskeluterveydenhuollon lääkäri	Ei mitoitusta	2500 – 3000 (THL:n suositus, ei lakisääteinen)	1800 (2.aste), 3300 (korkea-aste) (THL:n suositus, ei lakisääteinen)

Henkilöstömitoitusten ja -suositusten toteutumisessa on vaihtelua Pohteella alueittain:

- Suurimmat haasteet liittyvät lääkäripalveluiden ja psykologien saatavuuteen.
- Kuraattorien lakisääteisiin mitoituksiin ei ole päästy vielä kaikilla alueilla.
- Koulu- ja opiskeluhoillon terveydenhoitajien oppilas- ja opiskelijamäärien suositusten toteutuminen vaihtelee alueittain.
- Tavoitteena on opiskeluhoitopalvelujen henkilöstön pysyvyys, jotta palveluiden jatkuvuus, tuen saavutettavuus sekä yhteistyön rakentuminen oppilaitoksen henkilökunnan ja muiden tahojen kanssa toteutuu

5. Opiskeluhuollon toteuttaminen ja seuranta

5.1. Opiskeluhuollon keskeiset periaatteet

- Opetus- ja kasvatushenkilöstö ovat yhteisöllisen opiskeluhuollon ydintoimijoita. Opiskeluhuoltopalvelujen työntekijät osallistuvat yhteisöllisen työn suunnitteluun ja toteuttamiseen esiopetuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa.
- Palvelut tuotetaan lähipalveluina kouluilla ja oppilaitoksissa.
- Opetuksen ja koulutuksen järjestäjillä sekä hyvinvointialueen opiskeluhuoltopalveluilla on opiskeluhuoltotyön taustalla yhteinen näkemys siitä, millä tavoin oppilashuoltoa toteutetaan ja kehitetään.
- Alueilla huolehditaan yhdenmukaisesta tiedottamisesta opiskeluhuoltoa tukevien rakenteiden ja palveluiden välillä
- Alueilla jatketaan yhteisten hoito- ja palvelupolkujen suunnittelua ja käyttöönottoa
- Hyvinvointialueella tuetaan opiskeluhuoltopalvelujen henkilöstön osallistumista yhteisöllisiin opiskeluhuoltopalaveriin sekä verkosto- ja kehittämistyöhön niin opetuksen ja koulutuksen järjestäjien kanssa kuin hyvinvointialueen ja muiden yhteistyötahojen työntekijöiden kanssa. Yhteistyötä tekevät tahot ovat osallisia hyvien toimintamallien ja käytäntöjen suunnittelussa.
- Monialainen yhteistyö koetaan tärkeäksi niin oppilaitosten sisällä kuin muiden yhteistyötahojen kanssa.

5.2. Tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2024-2025

Tavoite 1: Turvataan opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus, laatu, varhainen tuki ja oikea-aikaisuus

Toimenpiteet:

- 1) Yhdenmukaistetaan opiskeluhoiton palvelujen toimintaa hyvinvointialueella
- 2) Varmistetaan henkilöstöressurssien oikein kohdentuminen, saatavuus ja riittävyys kaikissa ammattiryhmissä.

Tavoite 2: Rakennetaan ja vahvistetaan monialaista yhteistyötä yksilökohtaisessa ja yhteisöllisessä opiskeluhoitossa

Toimenpiteet:

- 1) Vahvistetaan yhteisöllisen opiskeluhoiton toteutumista oppilaitoksissa.
- 2) Kehitetään yhdenmukaisia ja suunnitelmallisia rakenteita yhteisölliseen opiskeluhoitoon (*esim. hyvinvoinnin vuosikello*).
- 3) Lisätään monialaista yhteistyötä yhteisöllisen opiskeluhoiton toteuttamiseen.
- 4) Vahvistetaan monialaista yhteistyötä systemisen työotteen ja yhteisövaikuttavuuden periaatteiden käyttöönoton myötä.

Tavoite 3: Vahvistetaan tiedonkulkua ja yhteistyötä koulutuksen ja opetuksen järjestäjien ja opiskeluhoiton toimijoiden välillä

Toimenpiteet:

- 1) Sovitaan säännölliset alueelliset suunnittelu- ja yhteistyöajat opiskeluhoitosta vastaavien kanssa.
- 2) Alueellinen opiskeluhoiton yhteistyöryhmä työskentelee tavoitteellisesti, jotta koulutuksen järjestäjien, hyvinvointialueen ja muiden tahojen vuoropuhelu mahdollistuu.

5.3. Seuranta ja mittarit

Alueellinen opiskeluhoollon yhteistyöryhmä seuraa säännöllisesti kokouksissaan:

- alueellisen opiskeluhoollon suunnitelman tavoitteiden toteutumista
 - opiskeluhoollon palvelujen, koulutuksen järjestäjien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen toteutumista ja yhteistyötä
 - muiden tarvittavien palvelujen yhteistyön toteutumista.
- Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät sekä hyvinvointialue vastaavat osaltaan suunnitelman tavoitteiden ja keskeisten periaatteiden edistämisestä ja edelleen kehittämisestä kunnissa, kouluissa, oppilaitoksissa ja palveluissa yhteistyössä tarvittavien tahojen kanssa.
 - Toimenpiteiden toteutumista seurataan lisäksi:
 - koulutuksen järjestäjien opiskeluhoollon suunnitelmista saatavista tiedoista
 - kyselyiden tuloksista (OPA-kysely, kouluterveyskysely, TEA-tiedonkeruu, Avohilmo-rekisterin seuranta, muut hyvinvointikyselyt)
 - Hyte-kertoimien kautta
 - **Strategian mittarit, vähimmäistietomittarit hykesta**

Yhteenveto

- Vaikka opiskeluhuollon tarpeissa ja ilmiöissä korostuvat huolenaiheet, on tärkeää muistaa, että suurin osa oppilaista ja opiskelijoista voi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella hyvin.
 - Valtaosa nuorista kokee fyysisen terveytensä hyväksi. He pitävät opiskelua ja työelämää tärkeänä ja huolehtivat perushyvinvoinnistaan.
 - Suurin osa kokee perheen taloudellisen tilanteen hyväksi ja raittiiden nuorien määrä on kasvanut.
 - Lapsiperheiden osalta voi todeta, että useimpien lapsiperheiden arki on varsin turvallista.
 - Useimmat alakoululaiset pitävät koulunkäynnistä eivätkä koe tulleeensa kiusatuksi.
 - Pohjois-Pohjanmaalaiset lapset harrastavat aktiivisesti (lähes 90 % alakoululaisista) jotakin ja suurimmalla osalla lapsista on hyvä mieliala ja itsetunto.
 - Useimmilla ammattikoululaisilla on kokemus, että he ovat tärkeä osa koulu- ja luokkayhteisöä.
 - Yli 70 % 20–54-vuotiaista on tyytyväisiä ihmissuhteisiinsa, suurin osa (90 %) ei koe oloaan yksinäiseksi ja lähes 80% on kokenut viimeisen kahden viikon aikana päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi.

(Lähde: Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointikertomus, liitteaineistot)
- Opiskeluhoitopalvelujen ja yhteisöllisen opiskeluhoollon voimavaroja on ehdottoman tärkeää edelleen kohdentaa näiden perushyvinvointia lisäävien asioiden vahvistamiseen ja ylläpitämiseen
- Pohteen opiskeluhoollon palvelujen toimintaa tulee yhdenmukaistaa jatkuvalla kehittämistyöllä
- Opiskeluhoollon palvelujen henkilöstöresursseja on lisätty, ja lakisääteisiin henkilöstömitoituksiin pääsemiseksi on tehty suunnitelma. Tavoite on saavuttaa lakisääteinen mitoitus, jotta kaikille olisi saatavilla yhdenvertaiset ja oikea-aikaiset palvelut asuinpaikasta riippumatta koko hyvinvointialueella.